

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА
Београд, Влајковићева 3
Број: 7-00-20/2020-04
Датум: 19. фебруар 2020. године

24 FEB 2020 ПУ
Датум
Број 33 / 2020

САВЕТ ЗА ШТАМПУ
Комисији за жалбе

БЕОГРАД
Француска 5/7

Министарство културе и информисања, на основу члана 19. Статута удружења „Савет за штампу” и члана 2. Пословника о раду Комисије за жалбе, подноси

ЖАЛБУ

Због текста објављеног 6. фебруара 2020. године, на првој и четвртој страници дневних новина „Курир: најутицајније дневне новине Балкана”, под насловом: „СКАНДАЛОЗНА ОДЛУКА ВЛАДАНА ВУКОСАВЉЕВИЋА СРПСКИ МИНИСТАР ФИНАНСИРАО КЊИГУ ЛАЖИ О СРБИМА” (на првој страници) и „СКАНДАЛ КОМЕ МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ ДАЈЕ ПАРЕ – ВУКОСАВЉЕВИЋ ПЛАТИО МИЛИОН ЗА ЛАЖИ О СРБИМА” (на четвртој страници), изнете су неистините тврдње поводом додељених средстава Народној библиотеци „Јанко Веселиновић” из Богатића у 2019. години и Међуопштинском историјском архиву Шабац у 2018. години које гласе: „да је Министар Владан Вукосављевић финансирао књигу лажи о Србима”, „да је Министар Вукосављевић платио милион динара за лажи о Србима”, „...највећег кривотворитеља српске историје, псеудоисторичара Милоша С. Милојевића...”, којим су грубо прекршене одреде Кодекса новинара Србије, и то:

- одредбе тачке 1. и 2. Одељка I (Истинитост извештавања);
- одредбе тачке 6 Одељка IV (Одговорност новинара)
- одредбе тачке 1. Одељка V (Новинарска пажња).

Образложење

Министарство културе и информисања указује да су приликом објављивања спорног текста прекршене одредбе тачке 1. и 2. Одељка I (Истинитост извештавања) Кодекса новинара Србије према којима је обавеза новинара да тачно, објективно, потпуно и благовремено извести о догађајима од интереса за јавност, поштујући право јавности са сазна истину и држећи се основних стандарда новинарске професије, као и да је право медија да имају различите уређивачке концепте, али је обавеза новинара и уредника да праве јасну разлику између чињеница које преносе, коментара, претпоставки и нагађања. У конкретном случају, новинар је објављивањем наслова у коме је оптужио министра културе и информисања Владана Вукосављевића да је са скоро милион динара финансирао књигу лажи о Србима. У целом тексту највише је било речи о самом аутору књига при чему је изнето само критично виђење његовог опуса. Указујемо да се у доступним информацијама о историчару Милошу С. Милојевићу могу наћи и следећи подаци: „Милош С. Милојевић био је ратник у Српско-турским ратовима, национални радник, чиновник администрације Кнежевине и Краљевине Србије, члан Српског ученог друштва и професор. Одликован је Таковским крстом V, IV, III, II и I реда; Орденом Светог Саве; Споменицом рата 1876 и 1877-1878; Орденом Друштва „Светога Саве” – „сребрна светосавска медаља” 1890. године; Орденом „Румунског крста”; Златном медаљом за храброст; Сребрном медаљом за храброст; Златном медаљом за ревносну службу; Медаљом црвеног крста; Орденом „Белог орла”. Читаоцима је требало предочити све доступне податке како би могли да формирају свој став о поменутом историчару.

Пројекти, који су финансирани на конкурсима Министарства културе и информисања, односе се на ратну архиву Милоша С. Милојевића, која се састоји од 332 писма и других докумената која су настала у периоду између 1876. и 1889. године. Писма и документа представљају примарни историјски извор о ратним догађајима и немају везе са његовим другим делима која су предмет контроверзи. Он организује регрутацију добровољаца не само из Србије већ и са тада још увек турске територије Старе Србије, Македоније и Босне и Херцеговине. Ако су новинари и уредник прочитали предметно дело без сумње су могли утврдити да у предметном делу, пре свега, нема ни речи о „Црвеној Хрватској”. Публиковање аутентичне, сачуване преписке са добровољцима које Милојевић окупља и организује у циљу учешћа у Српско-турским ратовима омогућило је да та историјска грађа први пут постане доступна јавности и тако створи услове за додатни, стручно утемељени, критички увид у живот, рад и дело Милојевића.

Очигледно је да је прекршена и одредба тачке 1. Одељка V (Новинарска пажња) Кодекса према којој је новинар обавезан да приступа послу са дужном професионалном пажњом. Сматрамо да новинар и уредник нису до краја истражили све доступне чињенице у вези суфинансирања наведених пројеката.

Образложење из којих разлога је пројекат који је Комисија за избор пројеката у области библиотечко-информационе делатности у 2019. години определила за објављивање писама, односно докумената као релевантних историјских извора, не улазећи при томе у оцену укупног научног и књижевног дела Милоша С. Милојевића,

нити његових политичких убеђења у контексту оновремених политичких и историјских прилика, и на тај начин подржала пројекат Народне библиотеке Јанко Веселиновић из Богатића - „Ратна архива Милоша С. Милојевића, писма из Српско-турских ратова 1876-1878” могуће је наћи на интернет страници:

<http://www.kultura.gov.rs/docs/konkursi/03535250778035240684/%D0%A0%D0%B5%D1%88%D0%B5%D1%9A%D0%B5%20%D0%BE%20%D0%B4%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BB%D0%B8%20%D1%81%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%B0%20%D0%B7%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%98%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B5%20%D1%83%20%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%20%D0%B1%D0%B8%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BE%D1%82%D0%B5%D1%87%D0%BA%D0%BE%20%D0%B8%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B5%20%D0%B4%D0%B5%D0%BB%D0%B0%D1%82%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B8.pdf>

Неприхватљиво би било предметна документа држати недоступним научној и стручној јавности због политичких ставова њиховог аутора. Пројекат има и локални и национални значај јер представља допринос националној историографији. Због лимитираног обима средстава опредељена средства за пројекат су делимично умањена.

Образложење из којих разлога је **Комисија за архивску грађу у 2018. години** подржала пројекат Међуопштинског историјског архива Шабац „Ратна архива Милоша С. Милојевића, 332 писма из Српско-турских ратова 1876-1878”, имајући у виду да се пројекат односио на истраживање, проучавање и представљање преписке Милоша С. Милојевића из периода Српско-турских ратова, може се наћи на интернет страници:

<http://www.kultura.gov.rs/docs/konkursi/99969306788310417678/%D0%A0%D0%B5%D1%88%D0%B5%D1%9A%D0%B5%20%D0%B0%D1%80%D1%85%D0%B8%D0%B2%D1%81%D0%BA%D0%B0%20%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%92%D0%B0.pdf>

Комисија је утврдила да је документација подносиоца уредна и пристигла у траженом року, као и да је пројекат одговорио на Критеријуме за избор пројеката у складу са Уредбом о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе („Службени гласник РС”, бр. 105/16 и 112/17). Комисија подржава овај пројекат с обзиром да се ради о значајном историјском периоду и необјављеној рукописној грађи. Та преписка има велики значај и представља веома важан историјски извор за наведени период. Важан податак за подршку пројекту била је и чињеница да су у његовој реализацији учествовали истакнути и искусни архивисти и историчари културних установа у Шапцу и научних установа у Београду. Такође, важно је имати у виду да се пројекат односио на архивску грађу која сведочи о Српско-турским ратовима 1876-1878, а не на научне и публицистичке ставове Милоша С. Милојевића и да је, упркос тим ставовима, Милојевић био савременик, значајан сведок и учесник догађаја из периода када је настала предметна преписка. Пројекат не садржи никакве Милојевићеве критичке ставове публицистичке и историографске елаборације које су садржане у неким његовим књигама. На крају, финансирани пројекат није књига Милоша С. Милојевића

него приређивача Милоша Милојевића и Др Радомира Ј. Поповића, уз рецензије и стручна мишљења компетентних личности.

Министарство културе и информисања предлаже да Комисија за жалбе Савета за штампу изрекне јавну опомену новинару, уреднику и одговорним лицима у дневним новинама Куир, због кршења одредби Кодекса новинара Србије.

У прилогу вам достављамо:

- копију наведених страница дневних новина Куир које су објављене 6. фебруара 2020. године;

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

Aleksandar Gajovic
Александар Гајовић